

شناسایی عوامل دوستی بین بازیکنان تیم های بسکتبال و بررسی تأثیر رابطه دوستی در فضای تیمی و عملکرد بازیکنان

فرزانه محتشمی^۱، مسعود نادریان^{۲*}، اصغر نیک سرشت^۳، حسین دست برحق^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۱۵

تاریخ تصویب: ۱۴۰۳/۰۸/۱۰

ص ص: ۱۴۸-۱۲۳

چکیده

تحقیق حاضر با هدف شناسایی عوامل دوستی بین بازیکنان تیم های بسکتبال و بررسی تأثیر رابطه دوستی در فضای تیمی و عملکرد بازیکنان انجام گرفته است. این مطالعه از نوع پژوهش های کیفی از نوع گراند تئوری با شیوه اکتشافی است. جامعه آماری اول اساتید مدیریت ورزشی، ورزشکاران، مربیان و داوران و مدیران باشگاه ها بودند که به صورت هدفمند (گلوله برفی) برای مصاحبه های کیفی در موضوع پژوهش انتخاب گردیدند. جامعه آماری دوم شامل کلیه بازیکنان لیگ برتر بسکتبال ایران به تعداد ۱۶۸ نفر بود که از طریق روش نمونه گیری کل شمار پرسشنامه در بین همه آن ها توزیع شد و در نهایت ۱۳۰ بازیکن در تحقیق حاضر شرکت نمودند. برای بخش کمی پرسشنامه ای طراحی شد؛ این پرسشنامه مستخرج از بخش کیفی بود. برای تجزیه و تحلیل داده های کیفی از روش نظریه پردازی داده بنیاد

۱. دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد چهارم، دانشگاه آزاد اسلامی، چهارم، ایران
farzanehmohhtashame@gmail.com

۲. دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
m.naderian@spr.ui.ac.ir (نویسنده مسئول)

۳. دکترای تخصصی، تربیت بدنی و علوم ورزشی، فیزیولوژی ورزشی، واحد چهارم، دانشگاه آزاد اسلامی، چهارم، ایران
Nikseresht66@yahoo.com

۴. دکترای تخصصی، تربیت بدنی و علوم ورزشی، فیزیولوژی ورزشی، واحد چهارم، دانشگاه آزاد اسلامی، چهارم، ایران
Hosein.dast@yahoo.com

استفاده شد و در تحلیل کمی با استفاده از مدل معادلات ساختاری در نرم افزار AMOS24 داده های گردآوری شده تجزیه تحلیل شدند. یافته ها حاکی از توسعه فرهنگ و هنجار تیمی بود. در نهایت، مشخص شد که فرهنگ و هنجار تیمی و جامعه پذیری در رابطه بین کیفیت دوستی و عملکرد فردی-اجتماعی و عملکرد تیمی-باشگاهی دارای نقش میانجی می باشند. تحلیل مصاحبه های کیفی منجر به شناسایی شش مقوله شرایط علی، پدیده محوری، شرایط زمینه ای، شرایط مداخله گر، راهبردها و پیامدها شد و براساس تحلیل کمی براساس مدل معادلات ساختاری می توان گفت عوامل شکل گیری و توسعه ارزش دوستی شامل مهارت اجتماعی، همدلی شناختی و عاطفی، ویژگی های شخصیتی و خوش خلقی می باشد.

واژه های کلیدی: دوستی بازیکنان، لیگ برتر بسکتبال، انسجام تیمی، عملکرد تیمی، فرهنگ دوستی

Identification of Friendship between Players in Basketball Teams with study of Their Team Atmosphere and Players' Function

Farzaneh Mohtashami¹, Masoud Naderian², Asghar Nikseresht³, Hossein
Dastbarhagh⁴, Mohammad Hassan Solhjoui⁵

Abstract

The aim of this study was identifying friendship among basketball players and evaluating the effect of friendship in their team atmosphere and players' function. The study was qualitative research based on Grounded theory with Exploratory Factor Analysis method. The qualitative research population included sports management professors, athletes, sport trainers, referees and managers selected purposefully via Snowballing method for qualitative interviews. The second study population included all 168 players of basketball Premier League among whom questionnaires were distributed via all-inclusive sampling method; finally, a total of 130 people participated in the present study. For the quantitative part, a questionnaire was designed based on the qualitative section. For qualitative analysis, Grounded-Theory and for the quantitative analysis, Structural Equation Modeling using AMOS was used. Findings were indicative of developed team culture and norms. Then, it became clear that culture, team norms and sociability in the relationship among quality of friendship and individual-social function and

1-PhD Student in Sports Management, Jahrom Branch, Islamic Azad university, Jahrom, Iran
farzanehmohtashame@gmail.com

2-Associate Professor of Sport Management, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Corresponding Author* m.naderian@spr.ui.ac.ir

3 PhD in Physical Education and Sports Physiology, Jahrom Branch, Islamic Azad university, Jahrom, Iran

Nikseresht66@yahoo.com

4 PhD in Physical Education and Sports Physiology, Jahrom Branch, Islamic Azad university, Jahrom, Iran

Hossein.dast@yahoo.com

team-club function plays a mediating role. Analysis of qualitative interviews led to identification of causal factors, phenomenal-based factors, background factors, intervening factors, approaches and methods and based on quantitative analysis using Structural Equation Modeling, friendship formation factors and development of friendship value include social skills, social and emotional empathy and personal and attitude features.

Keywords: Friendship among Players, Basketball Premier League, Team Cohesion, Team Function, Friendship Culture

مقدمه

یکی از شاخصه های برتری یک باشگاه ورزشی نسبت به سایر باشگاه های رقیب داشتن ورزشکارانی وفادار و متعهد است. با توجه به اینکه وفاداری و تعهد در باشگاه های ورزشی تجاری شده است و مبتنی بر اجبار است، به نظر می رسد در مواقع بسیار حساس و بحرانی مثلاً شرایط مسابقه عواملی دیگری هستند که اختیاری اند، به ورزشکار انگیزه می دهند و او را برای مبارزه تهییج می کنند؛ می توان به جرأت گفت دوستی یکی از آنهاست. این پدیده اجتماعی در ورزش و تیم های ورزشی مورد غفلت واقع شده است زیرا دوستی که سابقاً بخشی از یک قلمرو خصوصی به حساب می آمده ولی اکنون مدیران ورزشی به اهمیت آن پی برده اند.

از طرف دیگر، با توجه به اهمیت ارزش محوری حاصله از دوستی در تیم های ورزشی به عنوان نقطه شروع تحولی عظیم، توسعه و گسترش دوستی در تربیت بدنی و ورزش کشور، لازم است با واقع بینانه، برنامه ریزی صورت پذیرد. مساله ای که این مطالعه برای راهگایی آن انجام شده پیداکردن عوامل اثرگذار بر دوستی در بین ورزشکاران و مربیان و مدیران باشگاه است تا بدینوسیله عوامل موثر بر دوستی مشخص و براساس اولویت طبقه بندی گردد تا با توجه به این اطلاعات بتوان موجب پیشرفت و اعتلای ورزش کشور گردید.

در گذشته ارتباطات در ورزش بوسیله نظام غیر کلامی شکل می گرفت، اما با پیشرفت مهارت های ارتباطی و کلامی، اینک ارتباطات نقش مهم و اساسی در ورزش ایفا می کند (براون^۱، ۲۰۰۴) و جزء جدانشدنی آن محسوب می شود. در موفقیت در ورزش قهرمانی و حرفه ای نیز، ارتباطاتی که از جنس دوستی هستند، می توانند بیشترین نقش را در عملکرد و تعاملات تیمی ایفا کنند (هوی^۲، ۲۰۱۱). روابط مبتنی بر دوستی یک منبع بسیار مهم و اثرگذار اجتماعی است که برای ایجاد بهزیستی و انسجام اجتماعی و به ویژه فراهم کردن حمایت اجتماعی دارای اهمیت است. حمایت اجتماعی قوی بین دوستان موجب تعهد و وفاداری بیشتر بین طرفین در رابطه می گردد و در مقابل عدم برخورداری از حمایت اجتماعی موجب دوری، بروز ناهنجاری های اخلاقی و در نهایت گسستن پیوند میان آنان می انجامد (شجیع، فراهانی و قاسمی، ۱۳۹۲).

1. Brown

2. Hoy, et al.

در باشگاه های ورزشی که به صورت حرفه ای و در حوزه قهرمانی فعالیت می کنند عموماً اجبار در کسب موفقیت و پیروزی در مسابقات به عنوان یکی از هدف های اساسی باشگاه ها مطرح می شود و امروزه در ورزش به دلیل توجه بیشتر به گسترش روابط دوستانه، ورزشکاران در پی این هستند که در طول فعالیت حرفه ای خود، عملکرد واقعی خود را به نمایش بگذارند. اما بنظر می رسد در مواقع بسیار حساس و بحرانی (شرایط مسابقه) به منظور برانگیختن ورزشکاران و تهییج آنان برای مبارزه و کسب پیروزی عوامل متعددی تاثیرگذار است که شاید بتوان به جرأت گفت دوستی یکی از آنهاست. داوطلبانه بودن دوستی، روابط دوستانه بین ورزشکاران را از سایر روابطی که آنان در جامعه برقرار می کنند، متمایز می سازد (نادریان، ۱۳۹۵). از آنجایی که در تیم های ورزشی موفقیت تیمی منوط به دوستی بین بازیکنان است (نصراصفهانی، ۱۳۸۹)، برای کسب نتیجه ضروری است مربیان با طرح دوستی ایجاد ذخیره مهربانی در تیم کنند (بورچ^۱، اندسون^۲، ۲۰۰۸) چیزی که در تیم های ورزشی دارای اهمیت وافری است.

براساس گریث^۳ (۲۰۰۷) که استدلال می کنند که اگرچه دوستی یک جنبه مهم از سازمان ها است، اما این جنبه در بسیاری از پدیده های اجتماعی از جمله ورزش و تیم های ورزشی مورد غفلت واقع شده است و همچنین با بررسی تحقیقات داخلی و خارجی، شناسایی عوامل دوستی بین بازیکنان تیم های بسکتبال و تاثیر رابطه دوستی در فضای تیمی و عملکرد بازیکنان به صورت جامع هنوز مورد بررسی واقع نشده است؛ لذا ضروری است تا عوامل موثر بر دوستی، راهبردهای پیاده سازی دوستی در سطح تیم و پیامدهای احتمالی توسعه کیفیت دوستی مشخص گردد. همانطور که از نظرات محققان برمی آید جذب و حفظ افرادی که در ارتباط دوستی موثر عمل می کنند، همچنین سرمایه گذاری به روی آموزش و توسعه دوستی در ورزشکاران، مجموعه منابع انسانی در فدراسیون ها و تیم های ورزشی را به قابلیت کلیدی مجهز می کند. از آنجایی که منابع انسانی در یک تیم ورزشی می تواند با رابطه دوستی ایجاد ارزش کند و پاسخگوی فرصت ها و تهدیدات خارجی باشد، در یک تیم ورزشی یک مزیت رقابتی بوجود می آید که مانند سپر دفاعی در تیم عمل می کند.

1. Burch
2. Anderson
3. Griffith

باتوجه به اینکه عملکرد بازیکنان مهمترین خروجی باشگاه ها است. لذا نحوه عمق بخشی به ارتباط دوستی بازیکنان که مهمترین دارایی هر باشگاه شناخته می شود بر اهمیت و ضرورت این مطالعه افزوده است و نویسندگان وظیفه خود می دانند تا از این شرایط بسیار مهم و تاثیرگذار که سبب انسجام و اتحاد بین ورزشکاران و اعضای تیم ورزشی می شود در راستای ارتقای عملکرد ورزش کشور بهره برد و حس تعلق و پیوستگی را در قالب همکاری و عملکرد بهتر در مسابقات کشوری و بین المللی شاهد بود. لذا به دلیل اهمیت چشمگیر دوستی و خلا تحقیقاتی و مطالعاتی پیرامون دوستی و شناسایی مولفه های آن در ورزش در این تحقیق تلاش شده است تا الگویی از مولفه های دوستی بین بازیکنان در باشگاه های ورزشی ارائه شود تا دوستی با تجلی ابعاد و مولفه های خود راه های موفقیت تیمی را کوتاه کند اهمیت چشمگیر دوستی و خلا تحقیقاتی و مطالعاتی پیرامون دوستی و شناسایی مولفه های آن در ورزش و گامی بزرگ در جهت اعتلای ارزش مداری در تیم های ورزشی بردارد.

جابری، شیری و تابان (۱۳۹۸) پژوهشی با هدف فهم فرایند شکل گیری صمیمیت سازمانی به انجام رساندند. روش تحقیق به صورت کیفی و مبتنی بر نظریه پردازي داده بنیاد بود. برای گردآوری اطلاعات از مصاحبه های نیمه ساختار یافته استفاده شد و تحلیل اطلاعات از روش اشتراوس و کوربین و مدل پارادایمی انجام گرفت. با بررسی در پدیده محوری به اهمیت همدلی و همدردی مشترک رسیدند.

نیری و صفاری (۱۳۹۶) در تحقیقی با عنوان "شناسایی موانع ارتباطات بین فردی در تیم های ورزشی بر اساس روش دلفی" نشان دادند که غلبه بر موانع زبانی، نگرشی، ادراکی، فیزیکی، محیطی، معنایی و فرهنگی منجر به برقراری ارتباطات اثربخش و بالتبع منطبق شدن معنای مورد نظر مربیان و ورزشکاران بر یکدیگر و بهبود عملکرد و موفقیت تیم می شود.

شهبازی راد، آصفی و سلیمی (۱۳۹۶) به تعیین رابطه بین جامعه پذیری سازمانی و تعهد روانشناختی بازیکنان به تیم های فوتبال اصفهان پرداختند. تعداد ۱۶۹ نفر با استفاده از جدول کرجسی و مورگان به عنوان نمونه تعیین و با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای گزینش شدند. ابزار اندازه گیری تحقیق دو پرسشنامه استاندارد جامعه پذیری سازمانی جونز (۱۹۸۶) و تعهد روانشناختی به تیم ماهونی (۲۰۰۰) بود که روایی و پایایی آن ها مورد بررسی و تایید قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده ها از ضریب همبستگی پیرسون، تی تک نمونه ای و رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که بین

جامعه‌پذیری سازمانی و ابعاد آن یعنی جامعه‌پذیری رسمی، جمعی، فردی، پیوسته و گسسته با تعهد روانشناختی به تیم همبستگی مثبت و معناداری وجود داشت.

هاروود و ترویر (۲۰۲۰) تحقیق با عنوان جو انگیزشی در گروه های ورزشی جوانان انجام دادند. در این تحقیق چگونگی تاثیر جو انگیزشی بر ساختار، عملکرد و پیامدهای گروه های ورزشی (نتایج درون فردی، بین فردی و گروهی در ورزش) مورد بررسی واقع شد. سپس نتایج نشان داد که جو انگیزشی می تواند بر ساختار (هنجارهای گروهی)، وضعیت ملموس و برجسته (انسجام، کارآیی جمعی) و فرآیندها (برآمدگی اجتماعی) در گروه های ورزشی جوانان تأثیر بگذارد.

اریکسن، رایت، کوچانک و وایرما (۲۰۲۰) با استفاده از مدل روابط همسالان روبین (۲۰۰۶) به نقش توسعه جوانان و ارتباط آن با پویایی گروهی در ورزش و تجربیات و پیامدهای آن پرداختند. در این تحقیق فرایندها و تأثیرات روابط همسالان در چندین سطح پیچیده و تو در تو با استفاده از مفاهیم تعامل، روابط و گروه ها بررسی شد. نتایج این تحقیق نشان داد که روابط و تعامل درون گروهی می تواند منجر به افزایش انگیزه فعالیت و انسجام تیمی گردد.

دانیونی و بارنی (۲۰۱۹) رابطه بین ارزش های فردی نوجوانان و رفتارهای اجتماعی و ضد اجتماعی نسبت به هم تیمی ها و حریفان در ورزش های تیمی را مورد بررسی قرار دادند. برای اندازه گیری متغیرها، پرسشنامه ۲۱ ماده ای رفتار اجتماعی و ضد اجتماعی در مقیاس ورزشی در بین ۱۷۲ ورزشکار رشته های تیمی با سن ۱۳ تا ۱۹ سال توزیع شد. یافته ها نشان داد که بازیکنان با ارزش های خودتعالی بیشتر در برابر هم تیمی رفتارهای اجتماعی بیشتری را نشان می دهند و دوستان بیشتری در تیم پیدا می کنند.

هان و واندونگن (۲۰۱۵) پژوهشی با عنوان مرکزیت شبکه دوستی و عملکرد بازیکنان فوتبال انجام دادند. یافته ها حاکی از آن بود که هنگامی که بازیکن دارای سطح بالایی از دقت شناختی در مورد روابط دوستی خود داشته باشد، تأثیر مثبت تری بر عملکرد وظیفه خود بازیکن دارد.

در این بخش نظریه های روان شناسی مبتنی بر دوستی را مورد بررسی قرار می دهیم. دیدگاه های نظریه پردازان جوانب متفاوتی از دوستی را آشکار می کند که توجه به آن ها در این مطالعه در دستورکار قرار داشته است:

نظریه تقویت: معتقدان به این نظریه باور دارند که انسان جذب افرادی می شود که سود و امتیازی به آن ها می رسانند. پیشتازان این نظریه معتقدند این که پی ببریم دیگران با ما موافقت و یا نگرش هایی مشابه نگرش های ما را دارند باعث تقویت روحی و اعتماد به نفس ما می شود، (وایت^۱، ۲۰۱۵).

نظریه مبادله اجتماعی و انصاف: اساسی که این نظریه بر پایه آن بنا شده این است که سود باید بر هزینه بچربد تا فرد از رابطه اش راضی باشد. براساس این نگاه رضایت ما در یک رابطه بستگی دارد به این که بازده تا چه حد از سطح مقایسه ما فراتر رود. متفکران این نظریه معتقدند که اندازه سرمایه گذاری های ما در یک رابطه (زمان، پول و انرژی عاطفی) عامل تعیین کننده در تعهدمان به آن رابطه است. هر چه سرمایه گذاری بیشتری کرده باشیم، تعهد بیشتری هم خواهیم داشت. اما نظریه انصاف هم رساندن بیشترین سود و متحمل شدن کمترین هزینه را مقروض می گیرد. اما فرض دومی که وارد می کند این است که در هر رابطه دوستانه ای نسبت سود و هزینه ما باید با نسبت سود و هزینه طرف مقابلمان برابری کند. در این حالت رابطه ای منصفانه شکل می گیرد که موجب رضایت از رابطه با دوستان می شود (مک کان و پولچ^۲، ۲۰۱۹).

نظریه انسجام شناختی: فرض بنیادین این نظریه این است که مردم در زندگی شان نیاز به تعادل و انسجام دارند. این نظریه را با یک مثال بهتر که حاصل پژوهش روی دانشجویان جدید دانشگاه میشیگان بوده است را می توان توضیح داد؛ محققان با این تحقیق دریافتند دانشجویان به احتمال بیشتر با افرادی دوستی برقرار می کنند که نگرش ها و عقایدشان با نگرش خودشان مشابه است و از همان افرادی خوششان می آید که آن ها نیز از آنان خوششان می آید (کلارک^۳، ۲۰۱۹).

نظریه تحولی: نظریه تحولی در پی فهم و توضیح تحولات و تغییراتی است که در طول زمان در رابطه ها رخ می دهد و با استفاده از این تحولات شکل و چپستی دوستی را توضیح می دهد. لوینگر از نظریه پردازان تحولی در تئوری خود به نام ای پی سی دی ای تبیین می کند که رابطه در مرحله «آشنایی» آغاز می شود که در آن دو فرد از هم آگاهی می یابند و تاثیر مثبت بر یکدیگر می گذارند. در مرحله دوم با عنوان مرحله شکل گیری، رابطه از طریق فرآیند خود آشکارسازی متقابلی که گسترش و عمق پیدا

1. White

2. MacCoun & Polcz

3. Clarke

می کند، نزدیک تر می شود. در این مرحله شباهت ها کشف و مقایسه دو طرف با هم انجام می گیرد. در مرحله بعدی تداوم، باعث تعهد به رابطه می شود (اسمیت^۱، ۲۰۰۶).

نظریه تئوری اجتماعی: روانشناسی به نام آلبرت باندورا نظریه تئوری اجتماعی را مطرح کرد. این نظریه تئوری یادگیری شناختی و تئوری یادگیری رفتاری را ترکیب می کند. طبق این نظریه، انسان می تواند با تقلید همدلی دیگران و تجربه کردن همدلی آن ها ظرفیت و توانایی همدلی خود را افزایش دهد. همدلی شکاف عاطفی بین بازیکنان را از بین می برد، ارتباطی بین آن ها برقرار می کند و تجربه های مشترک برای آن ها می سازد. وقتی نمی دانیم یک تجربه عاطفی مشترک با کسی چه شکلی دارد، دانستن اینکه باید با دیگران چه رفتاری داشته باشیم هم سخت می شود. ناتوانی در همدلی با دیگران منجر به مسائل و مشکلاتی در تیم، روابط، باشگاه و در سطح جامعه می شود.

نظریه های روان شناسی تقویت، مبادله اجتماعی و انصاف، انسجام شناختی، نظریه تحولی و تئوری اجتماعی در توجه به موضوعات دوستی وجه مشترک دارند و رابطه دوستی را در چارچوب معینی قرار می دهند و مبنای علمی برای آن تعریف می کنند؛ با این ۵ نظریه که برای این مطالعه برگزیده شده اند دید جامع و مشخصی برای رابطه دوستی در این پژوهش از طرح تا نتیجه گیری حاصل می شود.

روش شناسی پژوهش

جامعه آماری شامل اساتید مدیریت ورزشی (۳ نفر)، ورزشکاران (۸ نفر)، مربیان (۴ نفر)، داوران (۴ نفر) و مدیران باشگاه ها (۴ نفر) که به صورت هدفمند (گلوله برفی) برای مصاحبه های کیفی در موضوع پژوهش انتخاب گردیدند (مصاحبه با تا حد اشباع نظری ادامه یافت) که در نهایت از نظرات ۲۳ نفر استفاده شد. جامعه آماری دوم شامل کلیه بازیکنان لیگ برتر بسکتبال ایران (۱۴ تیم و هر تیم ۱۲ بازیکن) بوده است تعداد آنها ۱۶۸ نفر بود. از طریق روش نمونه گیری کل شمار پرسشنامه در بین همه آن ها توزیع شد و در نهایت ۱۳۰ بازیکن در تحقیق حاضر شرکت نمودند. روش گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر به دو صورت کتابخانه ای و میدانی بود؛ در خصوص مبانی نظری یعنی روش کتابخانه ای از نتایج تحقیقات- سایت های علمی معتبر- کتاب های مرتبط و رساله ها و پایان نامه ها و مقالات استفاده شده است. در پژوهش میدانی نیز از مصاحبه با مربیان، بازیکنان، داوران، مدیران و اساتید و از طرفی دیگر توزیع

پرسشنامه انجام شد. روش گردآوری داده ها به این صورت بود که ابتدا از اساتید مدیریت ورزشی شروع شد و از آن ها خواسته شد که افرادی مطلع درخصوص مدیریت باشگاه ها و سازمان های ورزشی را معرفی نمایند این فرایند در خصوص سایر افراد نیز اجرا شد. قبل از انجام مصاحبه، به همراه سؤالات مصاحبه، نامه ای با امضای پژوهشگر مبنی بر تعهد اخلاقی در نگهداری مفاد مصاحبه و مشخصات مشارکت کنندگان و انتشار نکردن آن ارسال شد. همچنین، با اطلاع مشارکت کنندگان تمام مصاحبه ها ضبط و برای استخراج نکات کلیدی بررسی شد. پس از اعلام موافقت، مصاحبه ها با محوریت تلقی، برداشت و شاخص های مورد نظر برای شناسایی مؤلفه های دوستی در لیگ برتر بسکتبال برگزار شد. در مصاحبه های انجام شده پاسخگویان به سوال مورد نظر در مورد ارائه مولفه ها و یا تایید مولفه ها و شاخص های گردآوری شده ابراز نظر کردند. پس از خاتمه یافتن بخش کیفی تحقیق که از طریق انجام مصاحبه انجام شد در بخش کمی پرسشنامه ای طراحی شد؛ این پرسشنامه مستخرج از بخش کیفی بود. پرسشنامه طراحی شده در تحقیق حاضر شامل ۴۱ سوال بوده است. با استفاده از نظرات ۷ نفر از کارشناسان و متخصصان مدیریت ورزشی روایی محتوایی پرسشنامه مورد تایید واقع شد؛ همچنین، در ادامه روایی پرسشنامه، با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی ۵ سوال آن به دلیل اینکه بارعاملی کمتر از ۰/۵ داشتند حذف گردید و ۳۶ سوال باقیمانده در ۹ مولفه دسته بندی شدند. نتایج مربوط به پایایی پرسشنامه بر اساس ضریب آلفای کرونباخ در جدول زیر ارائه شده است. تفسیر ضریب پایایی آلفای کرونباخ به این صورت است که اگر ضریب به دست آمده بیشتر از ۰/۷ باشد مورد تایید است و اگر کمتر از ۰/۷ باشد باید در مورد سوالات طراحی شده تجدید نظر گردد و مورد تایید نمی باشند.

جدول ۱: نتایج مربوط به ضریب پایایی مولفه های پرسشنامه

عامل ها	تعداد گویه ها	ضریب آلفای کرونباخ
کیفیت دوستی	۴	۰/۸۱
ویژگی های شخصیتی	۵	۰/۸۳
خوش خلقی	۵	۰/۷۷
همدلی عاطفی و شناختی	۳	۰/۷۳

۰/۷۵	۳	مهارت اجتماعی
۰/۸۶	۴	فرهنگ و هنجار تیمی
۰/۷۹	۳	جامعه پذیری
۰/۸۷	۵	توسعه عملکرد فردی-اجتماعی
۰/۷۴	۴	توسعه عملکرد تیمی-باشگاهی
-	۵	تعداد گویه حذف شده
-	۴۱	مجموع
-	۳۶	مجموع مورد تایید

نتایج ضریب آلفای کرونباخ نشان داده است که هر ۹ مولفه ی شناسایی شده در تحقیق حاضر از ضریب پایایی مطلوبی برخوردار هستند زیرا ضریب پایایی آلفای کرونباخ همه مولفه ها بیشتر از ۰/۷ محاسبه شده است.

رویکرد استفاده در این پژوهش نیز رویکرد پژوهشی آمیخته به روش آمیخته اکتشافی می‌باشد. به این ترتیب که پژوهشگر ابتدا با استفاده از روش کیفی و استفاده از مصاحبه با خبرگان به گردآوری داده‌های کیفی در مورد عوامل و شاخص‌های مرتبط با دوستی بین بازیکنان پرداخته است. بدین منظور، جهت تحلیل داده‌های کیفی پس از پیاده‌سازی متن مصاحبه، از روش گراند تئوری استفاده می‌گردد. در این بخش کدهای اولیه شناسایی شده و در ادامه کدهای شناسایی شده دسته‌بندی شده و در نهایت مقوله‌های اصلی شناسایی شده است. در پایان تحلیل داده‌های کیفی، الگوی پیشنهادی تحقیق، ارائه گردیده است. در بخش تحلیل‌های کمی، مدل‌های اندازه‌گیری با روش تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم مورد بررسی قرار گرفته است. پس از پالایش مدل‌های اندازه‌گیری به آزمون مدل با استفاده از نرم‌افزار AMOS24 پرداخته شده و شاخص‌های برازش آن و همچنین تحلیل ضرایب بین متغیرهای مدل ارائه شده است.

یافته ها

در این تحقیق با توجه به اینکه بعد از ۲۱ نفر (اساتید مدیریت ورزشی ۳ نفر، ورزشکاران ۸ نفر، مربیان ۴ نفر، داوران ۳ نفر، مدیران باشگاه ۵ نفر) محقق به اشباع نظری رسید، لذا نمونه آماری در بخش کیفی ۲۱ نفر می باشد. بر اساس داده های حاصل از نظرات صاحب نظران در مصاحبه های ۲۳ گانه به طیف وسیعی از عوامل در پاسخ به سوال ها اشاره کردند و در نهایت با حذف مفاهیم مشابه ۲۳۱ مفهوم از متن مصاحبه ها گرفته شده است. از کدگذاری باز و کدگذاری محوری استفاده می کنیم و مفاهیم را با کدگذاری انتخابی منتج از کدگذاری محوری کاهش می دهیم. در ادامه کدگذاری باز یا اولیه، با تلفیق و تقلیل مضمون های به دست آمده با استفاده از فرایند رفت و برگشتی تحلیل داده ها، مجموعه کل کدهای اولیه به کدهای کمتری تقلیل یافتند.

کدگذاری محوری: کدگذاری محوری فرآیند ربط دهی مقوله ها به زیر مقوله هایشان است. این کار بر مبنای یک سرمشق و الگوی جامع و کلی مرسوم به مدل پارادایم انجام گرفت. در این مرحله از کدگذاری علاوه بر گزینش یک مقوله به عنوان مقوله محوری اجزای کدگذاری محوری از قبیل شرایط علی، پدیده محوری، عوامل زمینه ای، متغیرهای مداخله گر، راهبردها و پیامدها با استفاده از داده های گردآوری شده مشخص شدند.

کدگذاری انتخابی: مهم ترین گام در مرحله کدگذاری انتخابی، ترسیم کدهای منتخب ناشی از مقولات علی، محوری، راهبردی، پیامدی و زمینه ای است. جدول زیر الگوی کدگذاری انتخابی منتج از کدگذاری محوری مندرج در سطور بالا را عنوان می دارد.

جدول ۲: مقولات محوری و منتخب در مدل تحقیق

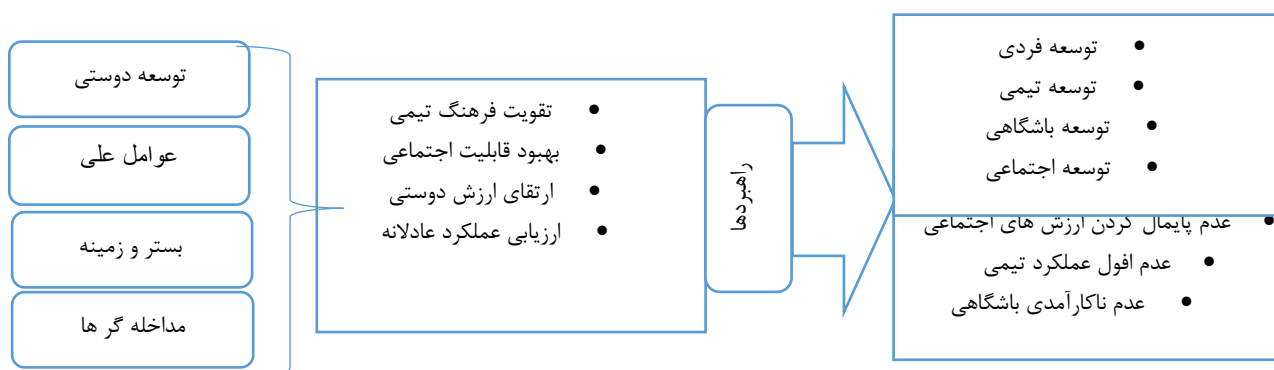
مقوله اصلی	مقوله های منتخب (ابعاد)	مقوله
مقوله های علی	عوامل شکل دهنده دوستی	مهارت های اجتماعی
		همدلی شناختی و عاطفی
		ویژگی شخصیتی

خوش خلقی		
دوستی گرایی	توسعه دوستی	پدیده محوری
دوستی گزینی شایسته		
ارتقای کیفیت دوستی		
عدم خودکارآمدی اجتماعی		
هنجارهای نامناسب تیمی	محدود کننده های دوستی بازیکنان	عوامل مداخله گر
ضعف مهارت ارتباطی		
رفتار غیر مولد		
عدم تجانس فکری و فرهنگی		
عدم تجانس اخلاقی		
حمایت باشگاه و اطرافیان		
جامعه پذیری	شرایط لازم	بستر و زمینه
عوامل موقعیتی		
تقویت فرهنگ تیمی		
بهبود قابلیت اجتماعی	استراتژی توسعه دوستی	راهبردها
ارتقای ارزش دوستی		
ارزیابی عملکرد عادلانه		
توسعه فردی		
توسعه تیمی	پیامد مثبت	پیامدها
توسعه باشگاهی		
توسعه اجتماعی		

تعارض بین فردی	پیامدهای منفی	
پایمال کردن ارزش های اجتماعی		
افول عملکرد تیمی		
ناکارآمدی باشگاهی		

با توجه به کدگذاری های تحقیق مدل پارادیمی تحقیق به این صورت می باشد:

تصویر ۱. مدل پارادایمی تحقیق

یافته های کمی:

میانگین سنی بازیکنان شرکت کننده در تحقیق به تفکیک تیم ها مشخص شده است؛ دامنه سنی بازیکنان ۱۸-۳۵ سال بوده است. بر اساس نتایج به دست آمده می توان گفت از بین ۱۳۰ بازیکن حاضر در تحقیق ۸ نفر کمتر از ۲ سال سابقه حضور در لیگ را داشتند و ۳۶ نفر ۵-۲ سال سابقه، ۶۲ نفر ۱۰-۶ سال و ۲۴ نفر نیز بالای ۱۰ سال سابقه فعالیت در لیگ برتر بسکتبال ایران را داشته اند. از بین ۱۳۰ بازیکن لیگ برتری بسکتبال که در تحقیق حاضر شرکت کرده بودند ۱۰ نفر زیردیپلم و دیپلم، ۳۹ نفر فوق دیپلم، ۶۷ نفر لیسانس و ۱۳ نفر دیگر نیز دارای تحصیلات کارشناسی ارشد یا بالاتر بودند.

برای انجام تحلیل عاملی اکتشافی ابتدا پیش شرطهای انجام این آزمون مورد بررسی قرار گرفته است. سطح معناداری حاصل از انجام آزمونهای بارتلت جهت بررسی کروییت داده ها برابر با ۰/۰۰۰ به دست

آمد که از ۰/۰۵ کوچکتر است و نشان می‌دهد انجام تحلیل عاملی اکتشافی برای شناسایی ساختار و مدل عاملی مناسب بوده است و فرض شناخته‌شده بودن ماتریس همبستگی رد می‌شود. شاخص کفایت نمونه‌برداری کیزر مایر الکین به عنوان دومین پیش‌شرط برابر با ۰/۸۷۱ به دست آمد. در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت که تعداد نمونه در این پژوهش برای انجام تحلیل عاملی کافی هستند. در این راستا تعداد ۵ گویه از ۴۱ گویه دارای شرایط فوق نبوده و در نتیجه این سؤال‌های حذف شده‌اند و در نهایت، تعداد ۳۶ سؤال برای انجام تحلیل عاملی اکتشافی انتخاب گردید. در این تحلیل با استفاده از چرخش واریماکس ۹ عامل که دارای مقادیر ویژه بالاتر از یک بودند و مواد آنها بار عاملی بالاتر از ۰/۵ داشتند به دست آمد.

جدول ۳: نام گذاری عامل‌های اکتشافی و تعداد گویه‌ها و ضریب آلفای کرونباخ

عامل‌ها	تعداد گویه‌ها	ضریب آلفای کرونباخ
کیفیت دوستی	۴	۰/۸۱
ویژگی‌های شخصیتی	۵	۰/۸۳
خوش خلقی	۵	۰/۷۷
همدلی عاطفی و شناختی	۳	۰/۷۳
مهارت اجتماعی	۳	۰/۷۵
فرهنگ و هنجار تیمی	۴	۰/۸۶
جامعه پذیری	۳	۰/۷۹
توسعه عملکرد فردی-اجتماعی	۵	۰/۸۷
توسعه عملکرد تیمی-باشگاهی	۴	۰/۷۴
تعداد گویه حذف شده	۵	-
مجموع	۴۱	-
مجموع مورد تایید	۳۶	-

برآورد و آزمون الگوهای اندازه گیری (الگوهای عاملی تاییدی)

جهت مشخص کردن اینکه شاخص ها تا چه اندازه برای الگوهای اندازه گیری قابل قبول می باشند، ابتدا باید تمام الگوهای اندازه گیری را جداگانه مورد تحلیل قرار گیرد. بر مبنای اتخاذ چنین روشی ابتدا الگوهای اندازه گیری که مربوط به متغیرها می باشند، به طور مجزا مورد آزمون قرار می گیرند. شاخص های کلی برازش الگو برای الگوهای اندازه گیری (تحلیل عاملی تاییدی) در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۴: شاخص های کلی برازش الگوهای اندازه گیری

مقدار مطلوب	عملکرد تیمی-باشگاهی	عملکرد فردی-اجتماعی	جامعه پذیری	فرهنگ تیمی	کیفیت دوستی	خوش خلقی	ویژگی های شخصیتی	همدلی شناختی و عاطفی	مهارت اجتماعی	سازه
	مقدار گزارش شده	مقدار گزارش شده	مقدار گزارش شده	مقدار گزارش شده	مقدار گزارش شده	مقدار گزارش شده	مقدار گزارش شده	مقدار گزارش شده	مقدار گزارش شده	شاخص
≥ 5	۱/۱۶۴	۴/۲۴۱	۱/۳۸۸	۱/۰۲۲	۱/۴۹۰	۲/۱۲۱	۱/۳۳۰	۱/۹۲۶	۴/۲۸۵	CMIN/DF
≤ 0.9	۰/۹۲۷	۰/۹۲۴	۰/۹۱۸	۰/۹۶۷	۰/۹۳۱	۰/۹۳۳	۰/۹۴۳	۰/۹۴۵	۰/۹۰۰	PCFI
≤ 0.9	۰/۹۴۳	۰/۹۲۷	۰/۹۱۶	۰/۹۹۸	۰/۹۷۶	۰/۹۲۲	۰/۹۶۴	۰/۹۲۸	۰/۹۱۷	GFI
≥ 0.5	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۰۲	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۰۳	۰/۰۲	۰/۰۴	۰/۰۴	RMR
≤ 0.9	۰/۹۰۶	۰/۹۳۸	۰/۹۱۴	۰/۹۰۵	۰/۹۴۶	۰/۹۲۶	۰/۹۳۹	۰/۹۲۱	۰/۹۰۳	CFI
≥ 0.8	۰/۰۲۵	۰/۰۷۷	۰/۰۷۸	۰/۰۶۲	۰/۰۶۹	۰/۰۷۲	۰/۰۶۶	۰/۰۶۶	۰/۰۷۴	RMSEA

باتوجه به اینکه مقدار P برای همه الگوهای اندازه گیری بزرگتر از ۰/۰۵ می باشد، می توان نتیجه گرفت که مقدار کای اسکوئر برای الگوهای اندازه گیری مناسب است.

شاخص GFI برای الگوهای اندازه گیری بزرگتر از ۰/۹ می باشد که نشان از برازش خوب داده ها از الگو دارد.

ریشه دوم میانگین مربعات باقیمانده یا RMR برای الگوهای مذکور کمتر از ۰/۰۵ و مقدار کمی است که این نیز بیانگر خطای اندک الگوها و برازش قابل قبول آن ها است.

مقدار CFI برای همه الگوهای اندازه گیری بزرگتر از ۰/۹ است که می توان نتیجه گرفت که داده ها به خوبی از الگوهای اندازه گیری حمایت می کنند.

می توان نتیجه گرفت که الگوهای اندازه گیری از برازش خوبی برخوردار هستند و به عبارتی شاخص های کلی این مورد را تأیید می کنند که داده ها به خوبی از الگوها حمایت می کنند.

جدول ۵: شاخص های کلی برازش تحلیل مدل معادلات ساختاری

مقدار مطلوب (پیشنهاد شده)	مقدار گزارش شده	سازه شاخص
≥ 5	۱/۵۴۰	CMIN/DF
≤ 0.9	۰/۹۶۵	PCFI
≤ 0.9	۰/۹۱۴	GFI
≥ 0.05	۰/۰۳	RMR
≤ 0.9	۰/۹۴۹	CFI
≥ 0.08	۰/۰۷۰	RMSEA

نتایج شاخص های برازش مدل همگی در دامنه مطلوب قرار گرفته اند لذا نتیجه گرفته می شود؛ مدل اجرا شده مطلوب می باشد. پس مدل تحقیق مورد تأیید قرار می گیرد.

جدول ۶: نتایج مدل نهایی تحقیق

ارتباط	نوع اثر	ضریب رگرسیونی	مقدار بحرانی	P	نتیجه
مهارت اجتماعی --- > کیفیت دوستی	مستقیم	۰/۱۸۶	۱/۹۹۱	۰/۰۴۶	تأیید
همدلی شناختی و عاطفی --- > کیفیت دوستی	مستقیم	۰/۳۲۸	۲/۴۲۹	۰/۰۱۵	تأیید
ویژگی های شخصیتی --- > کیفیت دوستی	مستقیم	۰/۲۹	۳/۲۳۴	۰/۰۰۱	تأیید
خوش خلقی --- > کیفیت دوستی	مستقیم	۰/۶۲	۷/۵۲۸	***	تأیید
کیفیت دوستی --- > فرهنگ و هنجار تیمی	مستقیم	۰/۵۴۹	۷/۱۱۸	***	تأیید
کیفیت دوستی --- > جامعه پذیری	مستقیم	۰/۵۵۸	۷/۰۵۵	***	تأیید
جامعه پذیری --- > توسعه عملکرد تیمی-باشگاهی	مستقیم	۰/۴۰۵	۴/۷۰۱	***	تأیید
جامعه پذیری --- > توسعه عملکرد فردی-اجتماعی	مستقیم	۰/۳۵۶	۴/۲۳	***	تأیید
فرهنگ و هنجار تیمی --- > توسعه عملکرد تیمی-باشگاهی	مستقیم	۰/۳۲۵	۳/۸۳۶	***	تأیید
فرهنگ و هنجار تیمی --- > توسعه عملکرد فردی-اجتماعی	مستقیم	۰/۲۶۷	۳/۱۹۷	۰/۰۰۱	تأیید
کیفیت دوستی --- > توسعه عملکرد فردی-اجتماعی	مستقیم	۰/۲۳۷	۲/۸۳۱	۰/۰۰۵	تأیید
کیفیت دوستی --- > توسعه عملکرد تیمی-باشگاهی	مستقیم	۰/۱۹۳	۲/۰۲	۰/۰۳۹	تأیید
کیفیت دوستی --- > توسعه عملکرد فردی-اجتماعی	غیر مستقیم	۰/۳۴۶	۴/۱۷	***	تأیید
کیفیت دوستی --- > توسعه عملکرد تیمی-باشگاهی	غیر مستقیم	۰/۴۰۵	۴/۷۰۱	***	تأیید
کیفیت دوستی --- > توسعه عملکرد فردی-اجتماعی	کل	0.583	7.855	***	تأیید
کیفیت دوستی --- > توسعه عملکرد تیمی-باشگاهی	کل	0.597	8.055	***	تأیید

براساس یافته ای جدول ۶ می توان بیان داشت که با توجه به اینکه سطح معناداری همه مسیرهای مورد بررسی کمتر از ۰/۰۵ می باشد، مثبت و معنادار تلقی می شوند.

بحث:

هدف اصلی پژوهش شناسایی عوامل دوستی بین بازیکنان تیم های بسکتبال و بررسی تاثیر رابطه دوستی در فضای تیمی آنان و روی عملکرد بازیکنان بود. برای انجام این مطالعه مصاحبه هایی انجام شد که تحلیل آن ها منجر به شناسایی شش مقوله اصلی شد. مقوله ها عبارت است از: شرایط علی، پدیده محوری، شرایط زمینه ای، شرایط مداخله گر، راهبردها و پیامدها.

در تفسیرعوامل علی یافته ها باید گفت که همدلی یک مهارت موثر و ارزشمند است. با این وجود، افراط در همدلی می تواند برای سلامت عاطفی، جسمی و روابط فرد مخرب باشد. همدلی عاطفی یکی از اجزاء سازنده ارتباط بین بازیکنان به شمار می رود. همدلی عاطفی و شناختی به دو شیوه کاملاً متفاوت عمل می کنند. از این رو، برخی افراد اگرچه مهارت بالایی در همدلی شناختی دارند، اما به راحتی نمی توانند همدلی عاطفی را نشان بدهند. این همان تفاوتی است که میان پردازش شناختی و خود را به جای دیگری گذاشتن با پردازش عاطفی وجود دارد. همدلی به بازیکنان نیرویی می دهد تا به سمت یکدیگر گام بردارند، به یکدیگر کمک کنند و در درمان مصدومیت یکدیگر موثر باشند. وقتی بازیکنان همدلی عمیق خود را به هم تیمی نشان دهند، سطح انرژی تدافعی آن ها پایین می آید و انرژی مثبت جایگزین آن می شود. به این ترتیب، در حل مسائل خلاقانه تر عمل می کنند. گرچه ژنتیک توانایی احساس همدلی ما را تحت تاثیر قرار می دهد، اما تجربه های یادگیری ما در محیط های اجتماعی هم بر ظرفیت احساس همدلی ما موثر است. روانشناسی به نام آلبرت باندورا نظریه تئوری اجتماعی را مطرح کرد. این نظریه تئوری یادگیری شناختی و تئوری یادگیری رفتاری را ترکیب می کند. طبق این نظریه، انسان می تواند با تقلید همدلی دیگران و تجربه کردن همدلی آن ها ظرفیت و توانایی همدلی خود را افزایش دهد. همدلی شکاف عاطفی بین بازیکنان را از بین می برد، ارتباطی بین آن ها برقرار می کند و تجربه های مشترک برای آن ها می سازد. وقتی نمی دانیم یک تجربه عاطفی مشترک با کسی چه شکلی دارد، دانستن اینکه باید با دیگران چه رفتاری داشته باشیم هم سخت می شود. ناتوانی در همدلی با دیگران منجر به مسائل و مشکلاتی در تیم، روابط، باشگاه و در سطح جامعه می شود. این نتایج با یافته مطالعات هربیسون

و همکاران (۲۰۱۹)، اریکسن و همکاران (۲۰۲۰)، هان و واندونگن (۲۰۱۵) و برقی مقدم و همکاران (۱۳۹۶) در یک راستا می باشد.

در مورد شرایط زمینه ای و موقعیتی، استفاده مربیان از حمایت باشگاه، جامعه پذیری، همبستگی مثبت بین رفتارهای رهبری آموزشی، بازخورد مثبت، حمایت اجتماعی، انسجام گروهی، انسجام تکلیف و انسجام اجتماعی از طرفی باعث جذابیت و علاقه ورزشکاران به نوع ورزش و مهارت و یادگیری هرچه بیشتر مهارت های فردی (انسجام تکلیف) را افزایش می دهد و از طرفی دیگر باعث جذابیت های بیشتر در بین اعضای گروه (انسجام اجتماعی) می شود، همچنین تمایل گروه را برای باهم ماندن، به دنبال اهداف و مقاصد گروه افزایش می دهد. این یافته ها با یافته مطالعات هاروود و ترویر (۲۰۲۰) و دانیونی و بارنی (۲۰۱۹)، واچسموت و همکاران (۲۰۱۷) و سلیمانیان و همکاران (۱۳۹۵) و شریدان و همکاران (۲۰۱۴) و منافی و همکاران (۱۳۹۷) همخوانی دارد.

در این تحقیق عدم خودکارآمدی اجتماعی، هنجارهای نامناسب تیمی، ضعف مهارت ارتباطی، رفتار غیر مولد، عدم تجانس فکری و فرهنگی و عدم تجانس اخلاقی در زمره متغیرهای مداخله گری هستند به شمار می روند که به عنوان در مورد عناصر مداخله گر، محدود کننده های دوستی بازیکنان به شمار می روند که کارآمدی تیمی را کاهش می دهد. این یافته ها با یافته مطالعات اریکسن و همکاران (۲۰۲۰)، دانیونی و بارنی (۲۰۱۹) و سلیمانیان و همکاران (۱۳۹۵)، واچسموت و همکاران (۲۰۱۷)، نیر و صفاری (۱۳۹۶) و شهبازی راد و همکاران (۱۳۹۶)، لاندکامر و همکاران (۲۰۱۹) و جابری و همکاران (۱۳۹۸) و هاجیوارا و همکاران (۲۰۱۷) در یک سمت و سو می باشد.

بنابراین، خودکارآمدی اجتماعی یک باور پایه و یا توانایی فرد در کنترل موقعیت های اجتماعی می باشد که منجر به نگرش خوش بینانه و رفتار مثبت می شود، که هر دو به اثربخشی در موقعیت های اجتماعی کمک می کند. از آن جا که بازیکنان با اختلال اضطراب اجتماعی در موقعیت های اجتماعی، اضطراب زیادی را تجربه می کنند و خودکارآمدی در موقعیت های اجتماعی، تعیین کننده اضطراب اجتماعی دانسته شده است لذا تمرکز باشگاه ها بر خودکارآمدی اجتماعی بازیکنان ضروری می باشد. یافته حاصل از خودکارآمدی اجتماعی با مطالعات اریکسن و همکاران (۲۰۲۰)، دانیونی و بارنی (۲۰۱۹) و سلیمانیان و همکاران (۱۳۹۵) در یک راستا می باشد.

تقویت فرهنگ تیمی، بهبود قابلیت اجتماعی، ارتقای ارزش دوستی و ارزیابی عملکرد عادلانه است. استراتژی توسعه دوستی شامل تقویت فرهنگ تیمی، بهبود قابلیت اجتماعی، ارتقای ارزش دوستی و ارزیابی عملکرد عادلانه مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته اند و به عنوان استراتژی های توسعه دهنده دوستی تلقی شده اند. با تقویت فرهنگ تیمی مطمئناً مدیران به بازیکنان اعتماد کامل دارند و از ایشان در هنگام انجام وظیفه حمایت کافی را انجام می دهد. مدیر با بازیکنان دارای علایق مشترک است و با آنها برخورد و رفتار عادلانه ای دارد و ارزش ها و افکار بازیکنان با یکدیگر همسو است؛ همچنین، وقتی قابلیت اجتماعی بازیکنان توسعه داده شود، میزان تعارضات ایجاد شده آنان کم بوده و مدیران برای ایشان و کارشان در باشگاه ارزش کافی را قائل است و میزان نارضایتی و اختلافات ایجاد شده میان آن ها ناچیز و بازیکن به حضور در باشگاه خوش بین و دارای رضایت و وفاداری می باشد. بررسی مطالعات شهبازی راد و همکاران (۱۳۹۶) و هاجیوارا و همکاران (۲۰۱۷) هان و واندونگن (۲۰۱۵) و جابری و همکاران (۱۳۹۸) موید یافته های فوق می باشد.

نتایج این مطالعه با نادریان (۱۳۹۵) که معتقد است عامل دوستی در محیط های ورزشی دارای پیامدهای مثبت هم برای ورزشکاران و هم تیم های ورزشی و باشگاههای ورزشی است در یک راستا است. نتایج این مطالعه نیز تایید می کند که انگیزه بالا برای تمرین و پیشرفت، رضایت قلبی ورزشکاران، کاهش استرس، انسجام تیمی و اشتراک در اهداف و همکاری و اعتماد و بهبود جو محیط ورزش نمونه هایی از این پیامدها هستند.

نتیجه گیری:

تحقیق حاضر که با هدف شناسایی عوامل دوستی بین بازیکنان تیم های بسکتبال و بررسی تاثیر رابطه دوستی در فضای تیمی و عملکرد بازیکنان انجام شد به مولفه های موثر در ایجاد رابطه دوستی بین بازیکنان پی برد. مقولات علی، محوری، راهبردی، پیامدی و زمینه ای طی کدگذاری ها و زیرمولفه های منتخب آن ها شناسایی شدند. براساس شرایط زمینه ای، استفاده مربیان از رفتارهای رهبری آموزشی از طرفی باعث جذابیت و علاقه ورزشکاران به نوع ورزش و مهارت و یادگیری هرچه بیشتر مهارت های فردی (انسجام تکلیف) را افزایش می دهد و از طرفی دیگر باعث جذابیت های بیشتر در بین اعضای گروه (انسجام اجتماعی) می شود، همچنین تمایل گروه را برای باهم ماندن، به دنبال اهداف و مقاصد گروه افزایش می دهد. بررسی عناصر اقتضایی با عنوان عناصر مداخله گر نشان داد که تمرکز باشگاه ها بر خودکارآمدی اجتماعی بازیکنان ضروری می باشد که این موضوع در رابطه دوستی بین بازیکنان خود را

نشان می دهد. در بررسی عوامل علی در این مطالعه مشخص شد که همدلی ناشی از رابطه دوستی به بازیکنان نیرویی می دهد تا به یکدیگر کمک کنند و در درمان مصدومیت یکدیگر موثر باشند. همراستایی عوامل راهبردی در استراتژی توسعه دوستی باعث می شود که با تقویت فرهنگ تیمی مدیران به بازیکنان اعتماد کامل پیدا کنند و از ایشان در هنگام انجام وظیفه حمایت کافی به عمل آورد؛ میزان نارضایتی و اختلافات ایجادشده میان آن ها ناچیز شود و بازیکن به حضور در باشگاه خوش بین و دارای رضایت و وفاداری شود و در نهایت عملکرد فرد، تیم، باشگاه بهبود پیدا یابد. در پدیده محوری، مصاحبه شوندگان با توجه و تمرکز بر مولفه های دوستی بین بازیکنان به توصیف چیستی و چرایی پدیده اصلی پرداختند. فلسفه اصلی که پاسخ دهندگان در توصیف ها، بیان دیدگاه ها، نظرات و تجربیات خود به آن اشاره کردند، عمدتاً بر مؤلفه ها و مقوله های اساسی اثرگذار بر کیفیت و توسعه دوستی تاکید دارد. با توجه به اجزای تئوری داده بنیاد در پدیده محوری، در این مطالعه توسعه دوستی در ۳ مقوله پدیدار شد که عبارتند از ۱- دوستی گرای، ۲- دوستی گزینی شایسته و ۳- ارتقای کیفیت دوستی و ۱۳ مفهوم را در برگرفت. تفسیر این نتایج موید آن است که فرهنگ و هنجار تیمی به همراه جامعه پذیری بازیکنان می توانند بخش زیادی از تأثیر کیفیت دوستی بر عملکرد فردی-اجتماعی و عملکرد تیمی باشگاهی انتقال دهند. به طور کلی با توجه به یافته های پژوهش حاضر می توان گفت که پدیده دوستی و کیفیت درک شده از آن می تواند در حل مسائل مربوط به ارتباطات میان بازیکنان نقش بسزایی داشته و پیامدهای مثبت فراوانی از قبیل توسعه فردی، توسعه تیمی، توسعه باشگاهی و توسعه اجتماعی داشته باشد. از این مطالعه می توان نتیجه گرفت که تعارض بین فردی، پایمال کردن ارزش های اجتماعی، افول عملکرد تیمی و ناکارآمدی باشگاهی به عنوان نتایج منفی حاصل از عدم توسعه دوستی تعیین شده اند که شناسایی عوامل وجودآورنده آن ها و پیش بینی تمهیداتی برای رفع تعارض ها در ورزش و به خصوص تعارضات بین بازیکنان، از وظایف اصلی مربیان و از جمله عوامل مهم در رسیدن به پیشرفت و موفقیت های ورزشی است.

منابع

نیری، ش؛ صفاری، م. (۱۳۹۶). شناسایی موانع ارتباطات بین فردی در تیم های ورزشی بر اساس روش دلفی، مدیریت منابع انسانی در ورزش، ۴(۲)، ۱۶۳-۱۷۷.

شهنازی راد، ک؛ آصفی، ا.ع؛ سلیمی، م. (۱۳۹۶). رابطه جامعه پذیری سازمانی و تعهد روانشناختی بازیکنان به تیم های فوتبال اصفهان، مدیریت منابع انسانی در ورزش، ۱۹-۳۳.

جابری، ع؛ شیر، ا؛ تابان، م. (۱۳۹۸). فهم شکل گیری صمیمیت سازمانی با استفاده از روش داده بنیاد، فصلنامه علمی مدیریت سازمان های دولتی، ۷ (شماره ۲ (پیاپی ۲۶))، ۱۱-۲۶.

سلیمانیان، ز؛ مهدیزادگان، ا؛ نمازی زاده، م. (۱۳۹۵). تأثیر کمال گرایی، هنجار تیمی و جو اخلاقی بر رفتارهای پرخطر در بازیکنان رشته بسکتبال، پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۱۲ (۲۳)، ۱۴۵-۱۵۶.

نادریان جهرمی، م. (۱۳۹۵). مدیریت منابع انسانی در سازمان های ورزشی، ویرایش جدید، انتشارات دانشگاه جهرم، ۷۸-۹.

نصر اصفهانی، ع. (۱۳۸۹). جهاد دانشگاهی (دانشگاه اصفهان)، چاپ سوم، ۱-۱۲۰.

شجاع، ک؛ فراهانی، ا؛ قاسمی، ح. (۱۳۹۲). تعیین روایی و پایایی نسخه فارسی مقیاس کیفیت روابط دوستانه در ورزش (SFQs)، پایان نامه برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی مرکز ری. ۹۵-۱۰.

Brown. R. S. (2004). Sport and healing America. *Society*. 42(1), 37-41.

Burch. G.J. and Anderson N. 2008, The team selection inventory: Empirical data from New Zealand sample, *Asia Pacific Journal of Human Resource*, 46 (2), pp. 241-253.

Clarke. A. R. (2019). Factors Associated with Post-Secondary Student Retention at a Technical Campus. 127.

Danioni. F. & Barni. D. (2019). The relations between adolescents' personal values and prosocial and antisocial behaviors in team sports. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*. 17(5). 459-476.

Erickson. K. Wright. E. Kochanek J. & Vierimaa. M. (2020). Peer influence and youth development. In *The Power of Groups in Youth Sport* (pp. 221-240). Academic Press.

Griffith. J. (2007). Further Considerations Concerning the Cohesion Performance Relation in Military Settings. *Armed Forces & Society*. 34(1).138-147.

Hagiwara. G. Iwatsuki. T. Isogai, H. Van Raalte J. L. & Brewer. B. W. (2017). Relationships among sports helplessness, depression, and social support in American college student-athletes. *Journal of Physical Education and Sport*. 17(2). 753.

Harwood. C. G. & Thrower. S. N. (2020). Motivational climate in youth sport groups. In *The Power of Groups in Youth Sport*. Academic Press. 145-163.

Han. J. & Van Dongen. K. (2015). Friendship network centrality and the performance of soccer players: The role of cognitive accuracy. *Human Performance*. 28(3). 265-279.

Herbison. J. D. Vierimaa, M. Côté. J. & Martin. L. J. (2019). The dynamic nature of connection and its relation to character in youth sport. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*. 17(6). 568-577.

Hoy. R. (2011). *Sport Management: Principle and Application*. 1st Ed. Elsevier Ltd. 1-50.

Landkammer. F. Winter. K. Thiel. A. & Sassenberg. K. (2019). Team sports off the field: Competing excludes cooperating for individual but not for team athletes. *Frontiers in psychology*. 10.

Loranger. A. W. Janca. A. & Sartorius. N. (1997). Assessment and diagnosis of personality disorders: The ICD-10 international personality disorder examination (IPDE). Cambridge University Press.

MacCoun. R. J. Polcz. S. (2019). Integrating Three Theoretical Traditions in Distributive Justice and Social Exchange Research. *Social Psychology and Justice*. 78.

Sheridan. D. Coffee. P. & Lavallee. D. (2014). A systematic review of social support in youth sport. *International Review of Sport and Exercise Psychology*. 7(1). 198-228.

Smith. A. (2006). Cognitive empathy and emotional empathy in human behavior and evolution. *The Psychological Record*, 56(1), 3-21.

Strauss. Anselm. L. Corbin. Juliet. (1998). Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory. 2nd Ed. Sage.

Wachsmuth. S. Jowett. S. & Harwood. C. G. (2017). Conflict between athletes and their coaches: what is the theory and research so far? *International Review of Sport and Exercise Psychology*. 10(1). 84-107.

White. C. M. 2015. Consistency in cognitive social behavior: an introduction to social psychology. Psychology Press. 24-65.